

30
GODINA

HRVATSKO DRUŠTVO ZA ORL I KIRURGIJU GLAVE I VRATA

1993.

B. Gušić

1949.

A. Šercer

1926.

D. Mašek

1894.

SADRŽAJ

Dnevni red svečane sjednice	04
Upravni odbor	05
Uvodna riječ	06
Nagrada za doprinos ORL i kirurgiji glave i vrata	10
Biografije laureata	12
Predsjednici i tajnici društva	14
Skupovi	15
Brojevi i organizacija struke	17
Dijagnostičko terapijski postupci	18
Znanost	20
Edukacija	22
Klinike	24
Subspecijalistička društva	26
Međunarodne ORL-KGV organizacije	28
Članovi društva	30

DNEVNI RED SVEČANE SJEDNICE HRVATSKOG DRUŠTVA ZA ORL I KIRURGIJU GLAVE I VRATA

UPRAVNI ODBOR

ČETVRTAK, 7. prosinca 2023.

- 18.00 Otvaranje sjednice i pozdravni govor
18.15 Uvodno izlaganje – *Tomislav Baudoin*
18.25 Brojevi i organizacija – *Željko Zubčić*
18.35 Dijagnostičko terapijski postupci – *Drago Prgomet*
18.45 Znanost – *Mirko Kontić*
18.55 Edukacija – *Goran Geber*
19.05 Klinike – *Marko Velepić*
19.15 Subspecijalistička društva – *Robert Trotić*
19.25 Međunarodne ORL-KGV organizacije – *Lana Kovač Bilić*
19.35 Dodjela nagrade Ante Šercer / Branimir Gušić za doprinos
otorinolaringologiji i kirurgiji glave i vrata
19.45 Domjenak

PREDSJEDNIK

prof. dr. sc. **Tomislav Baudoin**

DOPREDSJEDNICI

prof. dr. sc. **Goran Geber**

doc. dr. sc. **Darija Birtić**

TAJNIK

prof. dr. sc. **Mihael Ries**

RIZNIČAR

dr. sc. **Dejan Tomljenović**

ČLANOVI UPRAVNOG ODBORA

prof. dr. sc. **Mario Bilić**

prof. dr. sc. **Tamara Braut**

doc. dr. sc. **Krsto Dawidowsky**

prim. dr. sc. **Renato Janušić**

doc. dr. sc. **Marisa Klančnik**

dr. sc. **Andro Košec**

prof. dr. sc. **Ivana Pajić Matić**

prim. **Vesna Ramljak Ušlebrka**, dr. med.

prof. dr. sc. **Neven Skitarelić**

Marin Sokolić, dr. med.

prof. dr. sc. **Marko Velepić**

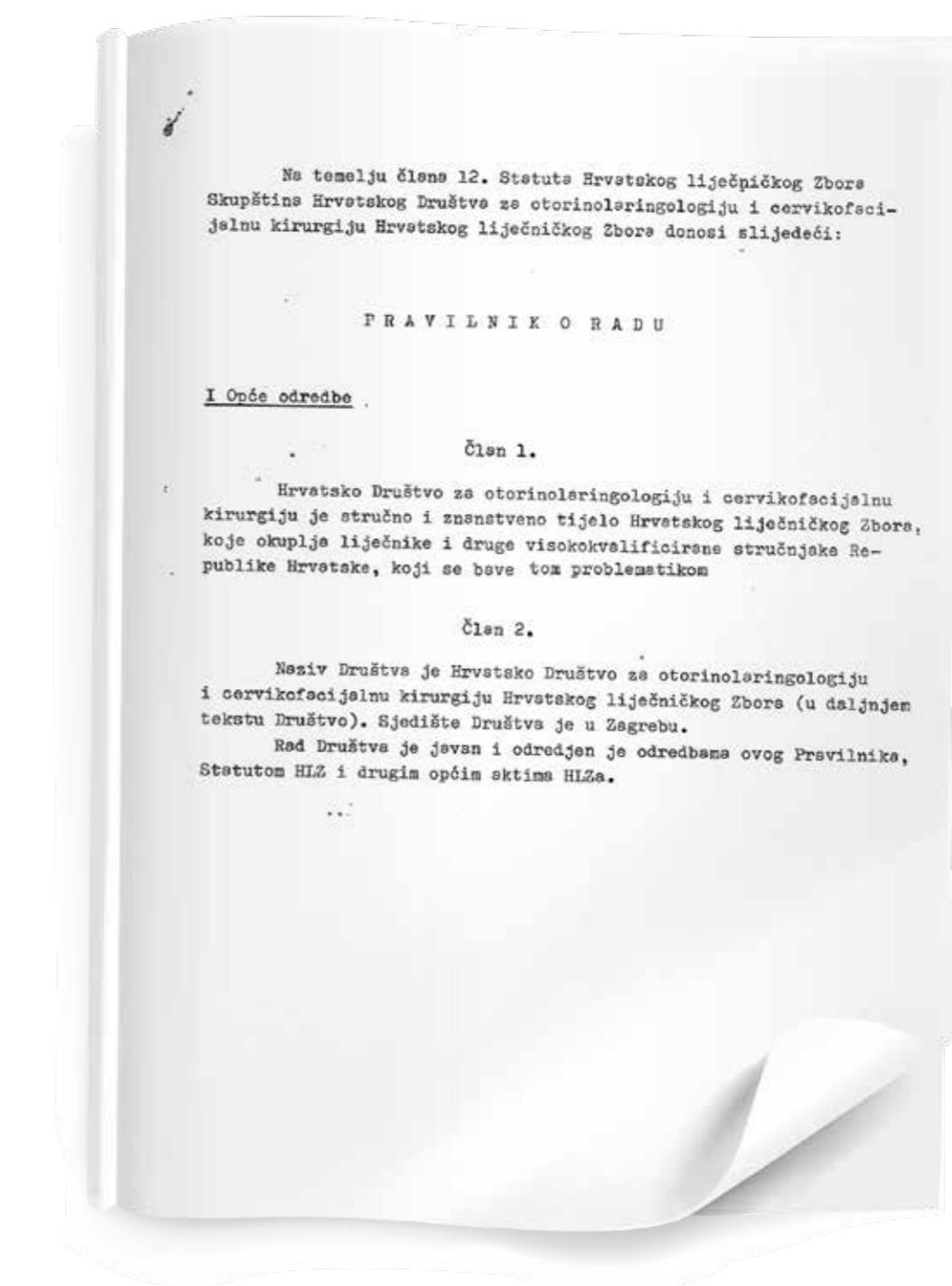
doc. dr. sc. **Željko Zubčić**

autor: [Tomislav Baudoin](#)

Otorinolaringologija i kirurgija glave i vrata jedna je od najstarijih struka unutar medicine. U Hrvatskoj ova struka ima institucionalnu tradiciju od oko 130 godina, ali kako nismo imali svoju samostalnu državu, nije bilo nacionalnog društva za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata. Usprkos tome, postojala su društva koja nisu imala nacionalni predznak. Prvo je Ante Šercer osnovao multidisciplinarno oto-neuro-oftalmološko društvo 1926. godine, koje je organiziralo i prvi kongres 1931. u Zagrebu. Branimir Gušić organizirao je 1949. godine ORL sekciju u sklopu HLZ-a koja je bila prethodnica našeg društva. Dok smo se borili za svoju neovisnu državu, istovremeno su se organizirala i razna medicinska društva s našim nacionalnim predznakom u okviru Hrvatskog liječničkog zbora.

Tako se 24. veljače 1993. godine, u tijeku Domovinskog rata, u zgradi HLZ-a održala godišnja skupština i donesen je novi pravilnik Društva prema kojem je sekcija prerasla u Hrvatsko društvo za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata. Tijekom te osnivačke skupštine glavni prijepor bio je hoće li se Društvo zvati samo Hrvatsko društvo za otorinolaringologiju jer su neki tvrdili da je otorinolaringologija nešto jedinstveno i, kako bismo danas rekli, „snažan trend“ koji govori dovoljno tko smo i što smo. Neki drugi zagovarali su da se treba dodati i cervikofacijalna kirurgija, što je arhaični frankofonski apendiks koji su imale klinike već od 1973. godine te je on dodan ovoj našoj „jedinstvenoj“ kovanici i u nazivu Društva. Ubrzo se taj drugi dio naziva struke modernizirao

(prema anglosaksonskom nazivu) i naše društvo se nazvalo Hrvatsko društvo za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata. Važnost tog naziva već tada je bila prepoznala većina polaznika skupštine jer je naša struka sastavnica tih dvaju dijelova i jedina sveobuhvatno pokriva gotovo cijelo područje glave i vrata dijagnostički i terapijski. Upravo taj precizni naziv nam pomaže da čuvamo struku od pokušaja cijepanja i prisvajanja koji se, nažalost, događa proglašavanjem naših znanja i vještina sastavnicom kurikuluma nekih drugih struka kojima to nikad nije pripadalo i ne pripada. No ORL i kirurgija glave i vrata je i dalje vrlo živa i snažna struka koja napreduje u svakom pogledu i možda jedina struka unutar medicine koja odolijeva trenutačnim trendovima razbijanja i usitnjavanja cjeline tako da još uvijek na okupu drži svih svojih sedam subspecijalizacija, a to su otologija, audiologija s vestibulologijom, rinologija, plastična kirurgija lica, fonijatrija, kirurgija glave i vrata i pedijatrijska otorinolaringologija.

Prva stranica Pravilnika o radu Hrvatskog društva za ORL i kirurgiju glave i vrata usvojenog 24. veljače 1993. na Skupštini Društva.

Hrvatska ORL i KGV sa stotinjak članova prije 30 godina danas ima gotovo 350 aktivnih članova, oko 260 specijalista i oko 80 specijalizanata. Od tri klinike državnih medicinskih fakulteta došli smo na pet klinika, razvili smo i kolegije na studijima medicine na engleskom jeziku, klinike smo stomatoloških fakulteta, a nastale su i klinike nekih privatnih fakulteta. Tijekom tog razdoblja obrazovali smo stotine specijalista otorinolaringologije, ali i tisuće liječnika obiteljske medicine, liječnika drugih struka i medicinskih sestara.

Razvili smo ORL djelatnost tako da gotovo nema patologije koja se ne može u dijagnostičkom i terapijskom smislu zbrinuti u Hrvatskoj, što se ogleda u nevjerljivom porastu terapijsko dijagnostičkih postupaka u posljednjih 30 godina. Razvijeni su svjetski ogledni programi probira sluha u novorođenčadi i program kohlearne implantacije, razvijena je endoskopska sinusna kirurgija koja je dosegnula vrhunce u svim segmentima od bazične dostupne i u manjim ORL odjelima do endoskopske kirurgije lubanjske osnovice asistirane navigacijom u vodećim centrima, razvila se rekonstruktivna kirurgija mikrovaskularnih režnjeva, laserska kirurgija te moderne dijagnostičke metode u svim subspecijalnostima naše struke. Pognula se znanstvena aktivnost na međunarodno prepoznatljivu razinu s mnoštvom publikacija u najuglednijim časopisima. Organizirali smo dvadesetak kongresa i godišnjih sastanaka i mnogo drugih skupova i tečajeva s ciljem edukacije naših članova ali i otorinolaringologa izvan Hrvatske koji su polaznici naših kongresa. Subspecijalistička društva su također aktivna u organizaciji raznih međunarodnih skupova, uključujući i europske kongrese. Hrvatsko društvo za ORL i kirurgiju glave i vrata i članovi aktivni su i prepoznati u raznim europskim tijelima ORL-KGV i europskim subspecijalističkim društvima, nekolicina i na vodećim položajima, pridonoseći promicanju europske ORL i KGV.

U povodu ove godišnjice Društvo je odlučilo pokrenuti nagradu za doprinos otorinolaringologiji i kirurgiji glave i vrata koju smo nazvali Nagrada za doprinos ORL i KGV Ante Šercer/Branimir Gušić u spomen na dvojicu svjetski istaknutih članova hrvatske otorinolaringologije i kirurgije glave i vrata, a i s ciljem nekog nacionalnog, pa i ORL pomirenja s obzirom na povijesne okolnosti i odnose njih dvojice koji su bili različite ideološke orientacije tipične za hrvatsku povijest.

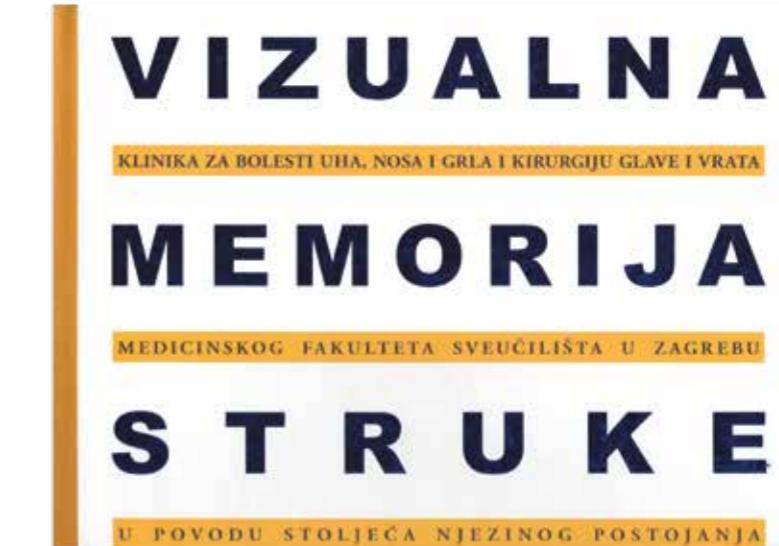
Naši laureati su prof. Željko Poljak, istaknuti otorinolaringolog s KBC-a Zagreb koji je unaprijedio ne samo hrvatsku otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata nego i cijelu hrvatsku medicinu te je urednik Liječničkih novina od 1990. do danas. Plodni je hrvatski publicist koji je objavio više od 30 knjiga medicinske i nemedicinske tematike te poznati planinar, autor mnogih planinarskih vodiča.

Inozemni laureat je prof. Ulrik Pedersen, iz Aarhusa u Danskoj, koji je bio, osim što je istaknuti otorinolaringolog i kirurg glave i vrata u svojoj zemlji, promotor europske otorinolaringologije i kirurgije glave i vrata kao voditelj ORL-HNS sekcije UEMS-a i dugogodišnji predsjednik Povjerenstva za europski ispit iz ORL i kirurgije glave i vrata.

Čestitam svim članovima 30. obljetnicu Hrvatskog društva za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata.

1994., Stota obljetnica hrvatske ORL

2021., Stota obljetnica Klinike na Šalati

NAGRADA ZA DOPRINOS ORL I KIRURGIJI GLAVE I VRATA ŠERCER - GUŠIĆ

ANTE ŠERCER

Požega, 21. IV. 1896. – Zagreb, 25. VI. 1968.

Studirao je medicinu u Grazu i Pragu, gdje je 1919. diplomirao. Od 1920. do 1945. radio je na zagrebačkoj Klinici za uho, grlo i nos, gdje je od 1929. bio njen predstojnik. Kod Šercera specijalizirali su mnogi lječnici iz bivše države, ali i iz inozemstva: Česi, Bugari, Švicarci, Austrijanci i ostali. Od 1932. bio je redovni profesor Medicinskoga fakulteta u Zagrebu, a njegov dekan u dva navrata 1936. – 1937. i 1943. – 1945. Otkrićem nazotorakalnih refleksa, tumačenjem nastanka deformacija nosne pregrade i otoskleroze, plastičnim i rekonstruktivnim zahvatima nosa i uške postao je prvi hrvatski kliničar koji je stekao međunarodno priznanje i bio među najistaknutijim europskim otorinolaringoložima. Godine 1930., u 34. godini života, postao je članom JAZU, danas HAZU, kao prvi lječnik koji je izabran u redovno članstvo. Bio je glavni urednik Medicinske enciklopedije te Otorinolaringologije Leksikografskoga zavoda „Miroslav Krleža“. Šercer je lječio brojne pripadnike visokog društva, od jugoslavenske kraljevske obitelji do američkog legendarnog trubača Louisa Armstronga, operne pjevače Marija del Monaco i Giuseppea di Stefana, ali bio je i osobni lječnik Ante Pavelića. Nakon završetka Drugoga svjetskog rata u svibnju 1945. završio je u zatvoru te zamalo da nije strijeljan. Aboliran je 1946. i postaje šef odjela za bolesti uha, nosa i grla u Bolnici milosrdnih sestara u Zagrebu koji je promaknuo u kliniku Medicinskog fakulteta. Otvara i Institut za proučavanje i zaštitu uha i dišnih organa te Institut za talasoterapiju u Crikvenici. Također je jedan od osnivača Europskog komiteta za studij otoskleroze. Objavio je oko 200 radova u vođećim domaćim, europskim i svjetskim časopisima.

Akademici Ante Šercer i Branimir Gušić

BRANIMIR GUŠIĆ

Zagreb, 6. IV. 1901. – Zagreb, 6. VII. 1975.

U Zagrebu je 1920. završio klasičnu gimnaziju, a već za školovanja zanimalo se za zoologiju, volontirao u Zoološkom muzeju i 1917. objavio svoj prvi rad. Medicinu je završio 1926., a istodobno je studirao povijest i geografiju na Filozofskom fakultetu i diplomirao 1929. godine, oboje u Zagrebu. Od 1927. radi kao asistent u zagrebačkoj Klinici za uho, nos i grlo, gdje je započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije, a nastavio je u Pragu i Beču. Docent Medicinskog fakulteta u Zagrebu postao je 1938., a njegov je izbor za izvanrednog profesora 1940. bio osuđen. Kao antifašist je 1941. uklonjen s Klinike, 1942. uhićen, nakon 11 mjeseci zatvora otpremljen na prisilni rad u Njemačku i potom interniran kao lječnik gradske poliklinike u Beču. Po povratku u Zagreb 1945. postaje redovitim profesorom Medicinskog fakulteta i predstojnikom Klinike za uho, nos i grlo, koju će voditi do umirovljenja 1971. godine. Obnovio je i reorganizirao Kliniku osnovavši dječji odjel, histološki laboratorij, prvi audioloski centar u nas, te postavio temelje moderne fonijatrije. U svom se radu posvetio prije svega nacionalnoj patologiji proučavajući sklerom i ozenu te epidemiologiju i etnogenezu endemske gušavosti na Balkanskom poluotoku. Bavio se patofiziologijom respiratorne sluznice, korozivnim ozljedama jednjaka, ozljedama frontoetmoidne regije i malignim tumorima vrata. Bio je redoviti član JAZU (danas HAZU) i voditelj mnogih odbora, komisija i savjeta. Objavio je više od 300 medicinskih i nemedicinskih publikacija u uglednim domaćim i inozemnim časopisima.

BIOGRAFIJE LAUREATA

ŽELJKO POLJAK

prof. dr. sc.

Željko Poljak rođen je 1926. godine u Zagrebu. U području medicine znanstveno se najviše bavio bolestima gornjih dišnih putova, posebno alergologijom toga područja. Od 1978. voditelj je Alergološke ambulante, od 1978. šef laboratorijsko-dijagnostičkog odsjeka, godine 1980. stekao je zvanje alergologa, a 1980. postaje redovni profesor otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Organizirao je i vodio dodiplomske nastave na Katedri za otorinolaringologiju, bio je redaktor šest izdanja studentskog udžbenika „Otorinolaringologija“, organizirao je i vodio dvogodišnji postdiplomski studij iz otorinolaringologije (od 1977.), organizirao i vodio dvogodišnji postdiplomski studij iz alergologije i kliničke imunologije (1979. – 1985.).

Društveno je djelatan u okviru medicine, poglavito u HLZ-u (tajnik Alergološke sekcije 1966., predsjednik te sekcije 1978., potpredsjednik Sekcije za alkoholizam i druge ovisnosti 1980., suosnivač Hrvatskog društva za medicinsko nazivlje 1992., suosnivač Literarnog kluba 2002., urednik Liječničkog vjesnika 1975. – 1978., Liječničkih novina od 1990. do danas, član Glavnog odbora HLZ-a 1989. – 2002.; u Udruženju alergologa Jugoslavije bio je tajnik (1969.), u Ligi za borbu protiv pušenja potpredsjednik (1987.). Član je Akademije medicinskih znanosti Hrvatske od 1981., član njezina Senata od 2012. godine. Održao je više od stotinu javnih predavanja iz zdravstvenog prosvjećivanja i isto toliko izvan područja medicine. Društveno je angažiran u zaštiti prirode, osobito planinske.

Prof. Poljak hrvatski je publicist i izdavač koji je objavio više od 30 knjiga i više od tisuću članaka u stručnoj, sportskoj i novinskoj periodici i raznim enciklopedijama, uredio više od deset zbornika, od 1958. do 2000. neprekidno je 42 godine urednik časopisa "Naše planine" (od 1991. "Hrvatski planinar"), član je uredništva raznih časopisa, medicinskih i nemedicinskih. Autor je s najviše planinarskih knjiga i članaka u Hrvatskoj.

ULRIK PEDERSEN

prof. dr. sc.

1972. MD, Copenhagen University, Denmark.
1985. Doctor of Medical Science (Osteogenesis Imperfecta, Clinical features, Hearing Loss and Stapedectomy); Medical Faculty, University of Aarhus, Denmark.
1982. – 2012. Senior Consultant, Department of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, University Hospital of Aarhus, Denmark.
1992. Member of Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum.
1991. – 2006. Head, Department of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, University Hospital of Aarhus, Denmark.
1985. – 2012. Associated Professor, Medical Faculty, University of Aarhus, Denmark.
2002. – 2016. Consultant Aarhus Private Hospital, Aarhus, Denmark.
2011. – 2016. Private Office in Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery, Aarhus, Denmark.
1997. – 2000. Chairman of the Danish Scientific Society of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery.
2000. – 2004. Chairman of the Danish Academy of Head & Neck Surgeons.
2015. Honorary Member of the Danish Scientific Society of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery.
2017. Honorary Member of the Polish Society of Pediatric Otorhinolaryngology.
1999. – 2013. Delegate UEMS ORL Section for Denmark.
2013. – 2016. President UEMS ORL Section.
2013. – 2016. Vice-President European Board Examination in Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery (EBEORL-HNS).
2016. – 2023. Chairman EBEORL-HNS.
2023. Honorary Chairman EBEORL-HNS.

U.PEDERSEN

PREDSJEDNICI I TAJNICI DRUŠTVA

PREDSJEDNICI I TAJNICI DRUŠTVA

1993.

Tomislav Katanec
Livije Kalogjera

1993. – 1997.

Nikola Šprem
Ranko Mladina

1997. – 2001.

Dražen Noso
Zoran Lajtman

2001. – 2005.

Danijel Došen
Renato Janušić

2005. – 2009.

Livije Kalogjera
Tomislav Baudoin

2009. – 2013.

Drago Prgomet
Srećko Branica
Lana Kovač Bilić

2013. – 2017.

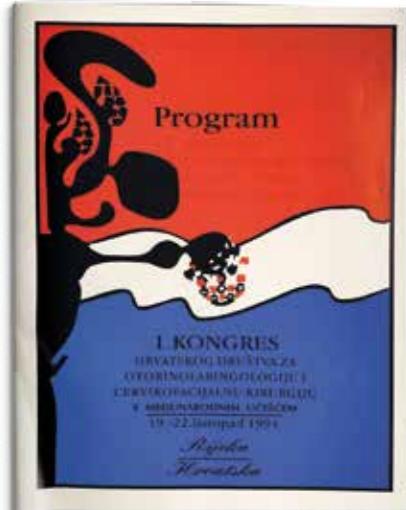
Mirko Ivkić
Goran Geber

2017. – 2021.

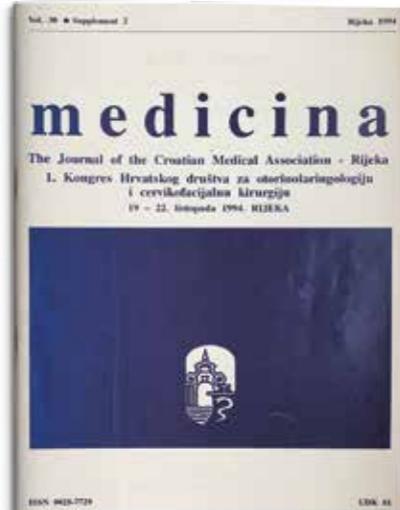
Mario Bilić
Lana Kovač Bilić

2021.

Tomislav Baudoin
Mihael Ries

Rijeka, 1994.

Rijeka, 1994.

Split, 1998.

I SKUPOVI

KONGRESI

2007.

Osijek

2009.

Dubrovnik

2019.

Mali Lošinj

2011.

Bol

2021.

Split

2013.

Pula

1994.

Rijeka

1998.

Split

2003.

Plitvice

2005.

Poreč

2015.

Rovinj (*Crveni otok*)

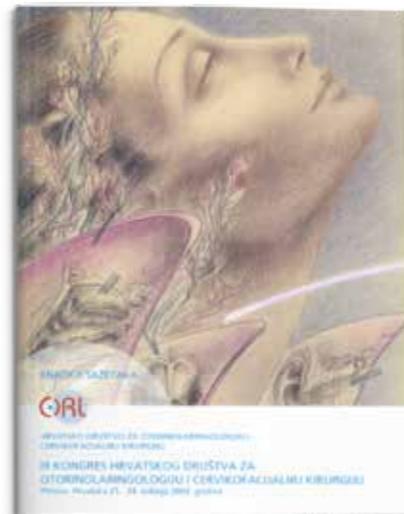
2017.

Šibenik

2023.

Pula

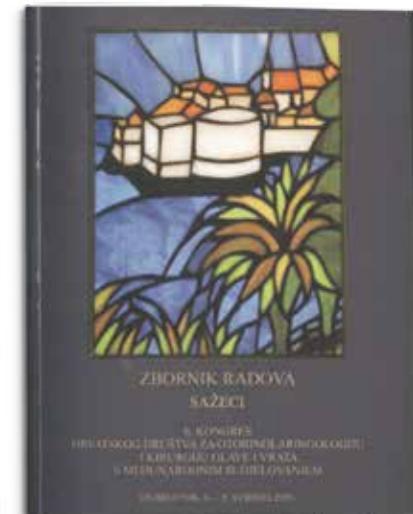
KONGRESI

Plitvice, 2003.

Poreč, 2005.

Dubrovnik, 2009.

I SKUPOVI

GODIŠNJI SASTANCI

2014.

Tuhelj

Rovinj, 2015.

2006.

Opatija

2016.

Trakošćan

2018.

Osijek

2008.

Primošten

2010.

Sv. Martin na Muri

2012.

Vukovar

2022.

Zagreb

Šibenik, 2017.

Trakošćan, 2015.

Zagreb, 2022.

Pula, 2023.

BROJEVI I ORGANIZACIJA STRUKE

autori: Željko Zubčić i Darija Birtić

Obljetnice društava organiziranih u sklopu pojedinih medicinskih struka obično su povod i prilika za pisanje tekstova u kojima se naglašava kontinuitet djelovanja ali i ističe razvoj struke tijekom godina postojanja. Upravo smo obilježavanjem 30 godina postojanja Hrvatskog društva za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata prepoznali priliku da ostavimo pisani trag o trenutačnom stanju.

U Republici Hrvatskoj zaposleno je 258 specijalista otorinolaringologije, a trenutačno je na specijalizaciji 78 specijalizanata. Javni sektor dominira u zdravstvenom sustavu i u njemu je zaposleno čak 223 otorinolaringologa (86,4%), u privatnom sektoru zaposleno ih je 35 (13,6%). Od ukupnog broja ustanova, njih 38 javne su ustanove (55%), a privatnih je 31 (45%). Također, na temelju raspoloživih podataka nije moguće kvantificirati privatne otorinolaringološke usluge definirane ugovorom o djelu jer pojedini otorinolaringolozi zaposleni u javnom sektoru rade istodobno i privatno.

Većina otorinolaringologa, njih čak 164 (63,56%), radi u velikim gradovima: Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Očekivano je da se ističe grad Zagreb, gdje radi gotovo polovina otorinolaringologa – 101, što čini 39,15%. Zagreb, Split, Rijeka i Osijek gradovi su s kliničkim bolničkim centrima koji su ujedno i nastavna baza medicinskim fakultetima, stoga je razumljivo veći broj otorinolaringologa upravo u tim centrima u kojima su se školovali, u poznatom stručnom okruženju i urbanoj sredini – ima ih 164 (63,56%).

Pad broja specijalista zabilježen je u sljedećim županijama: Krapinsko-zagorskoj, Osječko-baranjskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Gradu Zagrebu. Najveća prosječna starost specijalista je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Dubrovačko-neretvanskoj, Krapinsko-zagorskoj i Primorsko-goranskoj županiji, a vidljivo je da neke od njih imaju i negativan trend pada broja otorinolaringologa.

U ustanovama primarne zdravstvene zaštite zaposleno je šest otorinolaringologa (2,3%), ustanova sekundarne zdravstvene zaštite je 46 (66,67%) i u njima su zaposlena 124 otorinolaringologa (48,1%), a ustanova terciarne zaštite je 17 (24,64%) sa 128 zaposlenih otorinolaringologa (49,6%).

Distribucija prema dobi jedan je od ključnih čimbenika koje treba razmotriti pri planiranju ljudskih potencijala u otorinolaringologiji. Prosječna dob otorinolaringologa je 50 godina. Očekivano je da čak trinaest županija ima udio otorinolaringologa starih 50 i više godina, a 40 specijalista (16%) starije je od 60 godina.

Razdioba prema spolu pokazuje da je udio specijalista u ukupnom broju otorinolaringologa 41%, a najveći je broj specijalistica u dobi od 30 do 40 godina, što je u skladu sa sveopćim trendom u medicini. Umirovljenih ali i dalje zaposlenih na četiri sata je 17 otorinolaringologa (6%).

S obzirom na dugotrajnost izobrazbe u otorinolaringologiji, odluke u kadrovskom planiranju treba donijeti desetljeće prije moguće primjene.

DIJAGNOSTIČKO TERAPIJSKI POSTUPCI

autor: Drago Prgomet

Niz je standarda kojima se ocjenjuje kvaliteta zdravstvene zaštite, neovisno o ustanovi odnosno grani medicine. Neki od njih su: neprekidno poboljšanje kvalitete kliničkih i nekliničkih postupaka, sigurnost pacijenata i osoblja, medicinska dokumentacija, prava i iskustva pacijenata, zadovoljstvo, praćenje nuspojava lijekova i štetnih događaja vezanih uz medicinske proizvode i dr. Posljednjih tridesetak godina, kada govorimo o otorinolaringologiji i kirurgiji glave i vrata, postoje objektivni pokazatelji koji s pravom govore u prilog iznimnoj kvaliteti naše struke, ne samo u okviru hrvatskog zdravstva nego i u usporedbi s najrazvijenijim zemljama Europe. Neki od objektivnih pokazatelja su razina implementacije DTS postupaka, broj centara izvrsnosti, broj postupaka iz otorinolaringologije koji se ne mogu izvesti u Hrvatskoj te broj i komplikiranost slučajeva iz ORL područja u hrvatskim ORL institucijama koji se provode na pacijentima iz inozemstva, a ti pacijenti nisu više samo iz zemalja bivše Jugoslavije, nego znatno šire.

Hrvatska je 2009. uvela obračun bolničkog rada mehanizmom dijagnostičko terapijskih skupina (DTS) s ciljem smanjenja duljine hospitalizacije, povećanja kvalitete i smanjenja troškova. Osnovna ideja plaćanja po DTS-u je plaćanje po epizodi, pri čemu je epizoda razdoblje od prijema do otpusta iz bolnice, a svi troškovi nastali u tom razdoblju uključeni su u cijenu. Ovaj se pristup obično naziva plaćanje "po slučaju". Ovakav način plaćanja upotrebljava se u svim zemljama Europske unije. U startu, u DTS sustav u okviru otorinolaringologije uvršteni su svi postupci koji se rade u zemljama EU i kao takvi postali su standarni postupci kod nas. To se odnosi i na najzahtjevnije postupke, od kohlearne implantacije, kirurgije baze lubanje (otvorenim i endoskopskim pristupom) do rekonstrukcija koje uključuju najnaprednije postupke upotrebe mikrovaskularnih režnjeva i hrskavično koštanih presadaka. Time je omogućeno da naši bolesnici kompletну zdravstvenu zaštitu iz područja otorinolaringologije mogu dobiti u Republici Hrvatskoj.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Pogledamo li učestalost pojedinih postupaka, u usporedbi od 2010., 2015. i 2022. godine, vidljivo je da je najviše učinjeno tonsiloadenoidektomija s tendencijom značajnog pada broja operacija. Godine 2010. takvih je postupaka bilo 7560, 2015. godine 3700 a 2022. bilo je 2360 takvih postupaka u Hrvatskoj. Traheotomija ima oko 1400 godišnje, kohlearnih implantacija 35 godišnje. Izniman je porast mikrovaskularnih režnjeva od šest postupaka 2010. do 70 postupaka 2022. godine. Za neke postupke nije moguće jednostavno odrediti točan broj jer su se mijenjali upisivani DTS i DTP postupci, tj. tražili su se oni koji imaju bolju finansijsku realizaciju. Tako je postupaka na doštitnoj žlijezdi 2010. godine bilo 511, 2015. godine 1763, a 2022. godine bilo ih je 436. Kada je riječ o postupcima na štitnoj žlijezdi, 2010. godine bilo ih je 1447, 2015. godine 997, a 2022. bilo je 1399 operacija štitnjača. Zanimljivi su podaci o broju laringektomija. Tako je 2010. bilo 114, 2015. godine 138, a 2022. godine 85 laringektomija. U ova zadnja tri slučaja je upravo riječ o ranije navedenoj primjedbi, no zaključiti je da je taj broj ovih zahtjevnih operacija ujednačen i postao je standardna operacija u većini naših ORL institucija. Ujednačeniji je broj kod DTS-a koji obuhvaća vrlo široke postupke: zahvate na sinusima, mastoidu i uhu i takvih je 2010. bilo 1225, a 2022. godine 1240.

Nekoliko je ORL ustanova nositelj centara izvrsnosti u Republici Hrvatskoj, čime se potvrđuje iznimna vrijednost kvalitete ORL zahvata koji pružaju. Tako postoji osam referentnih centara Ministarstva zdravstva: Centar za kohlearnu implantaciju i kirurgiju nagluhosti i gluhoće, Centar za pedijatrijsku otorinolaringologiju, Centar za dijagnostiku i liječenje kroničnih i hiperreaktivnih bolesti gornjih dišnih putova, Centar za komunikacijske bolesti, Centar za plastično-rekonstruktivnu kirurgiju glave i vrata (ORL klinika KBC Sestre milosrdnice), Centar za medicinu spavanja (ORL klinika KBC Split), Centar za fonijatriju i Centar za kirurgiju štitnjače (KBC Zagreb). Također, na razini KBC-a Zagreb postoji Centar za tu more glave i vrata, koji obuhvaća osam Klinika i Kliničkih zavoda a vodi ga Klinika za ORL, on je primjer multidisciplinarnog centra izvrsnosti koji je i institucionaliziran. Svi ovi navodi, prije svega sistematicno navedene brojke i činjenice, neovisno o djelomičnoj nepotpunosti daju za pravo utvrditi da je riječ o visokoj razini zdravstvenih usluga, kako u kvaliteti tako i broju, koje danas pružaju hrvatske ustanove za otorinolaringologiju i kirurgiju uglave i vrata.

autori: [Nikolina Golec Parčina i Mirko Kontić](#)

Znanstvena aktivnost hrvatskih otorinolaringologa i kirurga glave i vrata u posljednjih 30 godina u kontinuiranom je porastu. Sve više kolega, osim u svom kliničkom radu, posvećuje vrijeme i radu u znanstvenom polju. U posljednjih 30-ak godina izdane su brojne znanstvene publikacije, napisani su i razni udžbenici koji su službena literatura medicinskim i srodnim studijima u Hrvatskoj. Broj znanstvenih publikacija hrvatskih otorinolaringologa od 1991. do danas iznosi više od 1000 članaka – u to ulaze prikazi slučajeva (više od 180, čime je njih i najviše), metaanalize, klinička ispitivanja, stručne smjernice i recenzije.

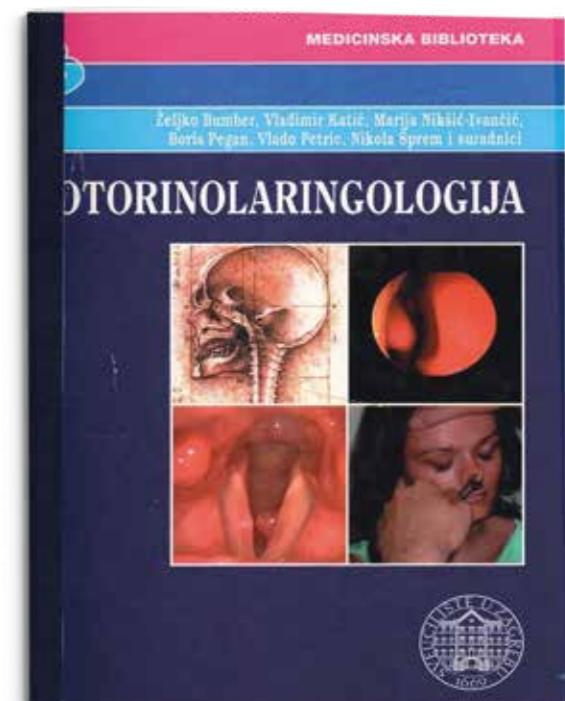
Najveći dio članaka spada u područje rinologije (više od 180), potom u kirurgiju glave i vrata (više od 140), slijedi ih otologija i ostale ORL teme. Od ranih 1990-ih do sredine 2000-tih broj publikacija u godini kreato se do 20. Otada se bilježi porast te se u razdoblju od 2007. do 2015. publicira 25 – 50 članaka godišnje. Od 2015. slijedi uzlet, kada se publicira 50 – 100 članaka u godini. Trenutačno za 2023. godinu stoji da je izašlo više od 70 članaka te će brojka vjerojatno u idućim godinama samo rasti. Važno je naglasiti da rast znanstvene aktivnosti potiče na stvaranje inovativnih terapijskih pristupa i unaprjeđuje skrb o pacijentima.

Povećanje broja znanstvenih publikacija prati i povećan interes za upise na doktorske studije biomedicinskog područja, posebno među mlađim kolegama. Ovaj trend ne samo da obogaćuje stručnost nego i potiče međunarodnu suradnju, čime se stvaraju mostovi između hrvatskih stručnjaka i kolega diljem svijeta. Također, dolazi do porasta znanstvenih i nastavnih zvanja pa tako trenutačno u Hrvatskoj djeluje 30-ak prof. dr. sc. te više od 20 doc. dr. sc. koji predaju na pet medicinskih fakulteta i ostalim srodnim biomedicinskim visokim i višim učilištima.

Osim znanstvenih članaka, od 2000. do 2022. publicirano je 15-ak knjiga / udžbenika / priručnika, od čega je u posljednje četiri godine izdano njih četiri te se time može utvrditi da literatura otorinolaringologije s kirurgijom glave i vrata na hrvatskom jeziku ide ukorak s novostima iz svoje struke. Uz to, kontinuirano izdavanje knjiga, udžbenika i priručnika na hrvatskom jeziku pridonosi edukaciji budućih generacija medicinskih stručnjaka. Ta literatura nije samo odraz suvremenih dostignuća nego i temelj kojim se osigurava kvalitetan prijenos znanja na nove generacije. U ovo digitalno doba, kad su sve informacije dostupnije nego ikad prije, hrvatska otorinolaringologija s kirurgijom glave i vrata ne samo da prati novosti iz svog polja djelovanja nego i utire put s novim saznanjima.

Split, 2023

Otorinolaringologija, Medicinska biblioteka

I EDUKACIJA

autor: Goran Geber

Program specijalističkog usavršavanja doktora medicine iz naše specijalizacije je od 2012. godine u potpunosti harmoniziran s programom specijalizacije u Europskoj uniji. Zahvaljujući tome naši specijalisti mogu bez ikakvih dodatnih ispita konkurirati za radno mjesto u bilo kojoj zemlji članici EU, Švicarskoj, Norveškoj i Ujedinjenom Kraljevstvu.

Program specijalističkog usavršavanja traje pet godina (60 mjeseci), za razliku od prijašnjeg programa od četiri godine. Sastoji se od uvodnog dijela specijalizacije koji traje tri mjeseca i specijalizant je u obilasku po 15 dana na općoj kirurgiji, anestesiologiji, reanimatologiji i intenzivnoj medicini, kliničkoj radiologiji, radioterapijskoj onkologiji, maksilofacialnoj kirurgiji i neurokirurgiji. ORL specijalizacija traje 52 mjeseca i sastoji se od otologije s audiovestibulologijom u trajanju od 11 mjeseci, rinologije sedam mjeseci, pedijatrijske otorinolaringologije četiri mjeseca, laringotraheologije s fonijatrijom sedam mjeseci, orofaringologije tri mjeseca i kirurgije glave i vrata u trajanju od 17 mjeseci. Sveukupno je to 55 mjeseci edukacije s pet mjeseci godišnjeg odmora.

Povjerenstvo programa specijalističkog usavršavanja u sklopu Nacionalnog povjerenstva za specijalističko usavršavanja procjenjuje uvjete za provedbu specijalizantske izobrazbe i tako određuje program specijalizacije za specijalizante ovisno o tome iz koje ustanove dolaze. Primjerice, specijalizanti u KBC-u Sestre milosrdnice i KBC-u Zagreb provode 52 tjedna u matičnoj ustanovi, a tri mjeseca na drugoj klinici, gdje i polažu specijalistički ispit. Specijalizanti iz ostale tri klinike, iz KBC-a Rijeka, KBC-a Split i KBC-a Osijek, provode šest mjeseci izvan svoje ustanove na jednoj od zagrebačkih klinika ili po tri mjeseca na svakoj. Specijalizanti s najmanjih odjela za ORL i kirurgiju glave i vrata, gdje nema uvjeta edukacije,

zapravo je uglavnom riječ o službama za ORL i kirurgiju glave i vrata, a to su uglavnom službe s jednim ili dva specijalista s nedovoljno radnog staža, moraju provesti cijeli dio specijalizacije na nekoj od klinika. Ostali provode vrijeme na klinikama propisano s obzirom na broj ispunjenih navedenih uvjeta.

Hrvatsko društvo za ORL i kirurgiju glave i vrata je od samog početka uključeno u kreiranje europskog ispita koji se sastoji od pismenog i usmenog dijela, koji je prvi put organiziran 2009. godine. Pismeni se održava barem jedanput godišnje, a usmeni svake godine u studenome u Beču. Tomislav Baudoin voditelj je povjerenstva za kreiranje pitanja iz pedijatrijske otorinolaringologije iz pismenog i usmenog ispita. Hrvatska je druga po broju ispitivača na tom ispit (Livije Kalogjera, Robert Trotić, Marko Velimir Grgić, Davor Džepina, Ana Pastorčić Grgić, Ranko Mladina, Ana Penezić, Andro Košec i Tomislav Baudoin). Sada je oko dvadeset hrvatskih specijalista položilo taj ispit. Planira se da on jednog dana zamjeni nacionalne ispite, što se u nekim zemljama već i dogodilo. Taj je ispit na mnogim poznatim europskim ORL-KGV ustanovama uvjet za pohađanja programa subspecijalizacije (fellowship), a i stvara prednost u zapošljavanju pred kandidatima koji nisu položili ispit.

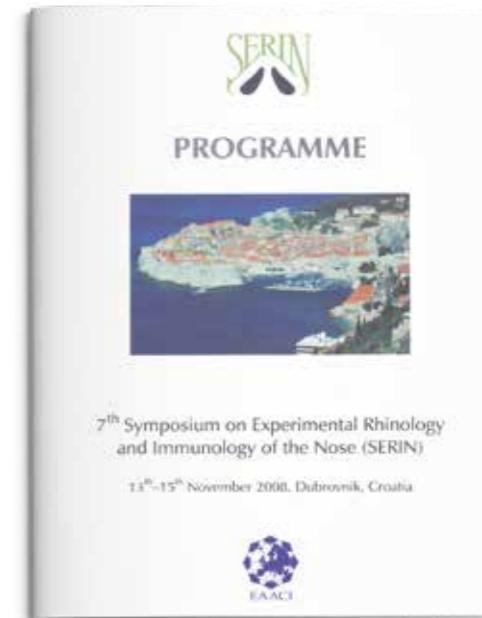
Godine 2023. je u organizaciji Konfederacije europskih društava za ORL i kirurgiju glave i vrata (CEORLHNS) i našeg društva organiziran u Zagrebu pod vodstvom Tomislava Baudoina prvi tečaj Akademije tog društva (CEORLHNS Academy) koji je pohađalo 100 polaznika iz 24 zemlje. Cilj Akademije je promicanje znanja i vještina iz naše struke, pomaganje polaznicima u pripremi nacionalnih i međunarodnih ispita i druženje mladih kolega s ciljem dizanja svijesti o pripadnosti jednoj europskoj zajednici otorinolaringologa i kirurga glave i vrata.

Croatian International Rhinosurgical Advanced School

Tečaj NESS (Navigated Endoscopic Sinus Surgery)

Dubrovnik, 2008.

CEORL-HNS akademija

I KLINIKE

autori: Blažen Marijić i Marko Velepić

Prije trideset godina, kada je osnovano Hrvatsko društvo za otorinolaringologiju i cervikofacialnu kirurgiju, postojale su tri otorinolaringološke klinike, dvije u Zagrebu i jedna u Rijeci. Zagrebačke klinike imaju stoljetnu povijest te ih vežemo za osnutak Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Klinika za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata KBC-a Sestre milosrdnice nastala je na temeljima prvog bolničkog ORL odjela u Hrvatskoj koji je 1894. godine osnovan u toj bolnici. U posljednjih 30 godina predstojnici su bili Boris Pegan, Vlado Petrić, Vladimir Bedeković i Gorana Geber. Klinika se sastoji od Zavoda za otologiju i neurootologiju (s Odsjekom za otokirurgiju, Odsjekom za otoneurologiju i Odsjekom za sluh i ravnotežu), Zavoda za rinologiju (s Odsjekom za rinokirurgiju, Odsjekom za endoskopsku sinusnu kirurgiju i Odsjekom za kirurgiju tumora nosa i sinusa), Zavoda za plastičnorekonstruktivnu kirurgiju glave i vrata (s Odsjekom za plastičnu kirurgiju, Odsjekom za traumatologiju i rekonstruktivnu kirurgiju glave i vrata i Odsjekom za kirurgiju štitne i doštitnih žlijezda), Zavoda za kirurgiju glave i vrata (s Odsjekom za cervikofacialnu kirurgiju, Odsjekom za endoskopsku i lasersku kirurgiju i Odsjekom za onkokirurgiju) te Specijalističkog zavoda za pedija-

trijsku otorinolaringologiju. Dodatno, Kliniku čine Jedinica za postoperativnu skrb, Jedinica za fonijatriju, Poliklinika i Operacijski blok.

Kliniku za bolesti uha, nosa i grla i kirurgiju glave i vrata KBC-a Zagreb su u ovom razdoblju vodili Stjepan Simović, Mislav Gjurić, Damir Gortan i Drago Pragomet, a sastoji se od Zavoda za tumore glave i vrata i Zavoda za otorinolaringologiju i maksilofacialnu kirurgiju te Odjela za otologiju, Odjela za dječju otorinolaringologiju, Odjela za rinosinusologiju, Odjela za maksilofacialnu kirurgiju, Odjela za kirurgiju glave i vrata, Odjela za operacije glave i vrata, Odjela za endoskopsku i lasersku ORL, Odjela za audiologiju, Odjela za fonijatriju, Dnevne bolnice s jednodnevnom kirurgijom, Operacijskog bloka i Poliklinike.

U obje zagrebačke Klinike odvija se dodiplomska nastava za studij medicine na hrvatskom i engleskom jeziku i poslijediplomska znanstvena i stručna izobrazba. Pročelnik Katedre za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata Medicinskog fakulteta u Zagrebu je Tomislav Baudoin. Klinike su i edukacijska baza za studente Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Stomatološkog fakulteta, Edukacijsko-reabilitacijskog fakulteta i Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu.

Klinika za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata KBC-a Rijeka osnovana je 1962. godine. Voditelji su bili Miljenko Kovačević, Darko Manestar, Radan Starčević, Milodar Kujundžić te sada Marko Velepić. Kliniku čine Odjel opće i dječje ORL, Odjel za kirurgiju glave i vrata, Odjel operacijskih sala sa sterilizacijom i Poliklinika. Zavod za audiologiju i fonijatriju odvojena je ustrojbena jedinica. Pročelnica Katedre za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata je Tamara Braut, a nastava se izvodi za studije medicine i dentalne medicine na hrvatskom i engleskom jeziku.

Posljednjih trideset godina bogatiji smo za još dva samostalna medicinska fakulteta, a time i dvije klinike.

Splitska Klinika za bolesti uha, nosa i grla s kirurgijom glave i vrata nastala je 2003. godine. Voditelji su bili Ivo Glunčić, Goran Račić i Nikola Kolja Poljak, sada je vodi Mirko Kontić, a pročelnik Katedre je Zaviša Čolović. Pod Klinikom su ustrojena tri odjela i jedan zavod: Odjel za plastičnu kirurgiju glave i vrata s onkologijom, Odjel za bolesti nosa i Odjel za bolesti uha te Zavod za audiologiju.

Odjel za bolesti uha, nosa i grla Kliničke bolnice Osijek 2009. godine prerasta u **Kliniku za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata KBC Osijek** vodili su Željko Kotromanović, Željko Vranješ, Zlatko Maksimović, Hrvoje Mihalj i sada Željko Zubčić. Klinika se sastoji od Odjela za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, Odjela za rinosinusologiju i otokirurgiju te Zavoda za audiologiju i fonijatriju.

Željko Zubčić vodi Katedru za otorinolaringologiju i maksilofacialnu kirurgiju Medicinskog fakulteta u Osijeku.

I za kraj, Klinike kontinuirano prate rapidni razvoj struke koji je posljednjih 30 godina ubrzaniji nego ikad zahvaljujući otkriću novih tehnologija i napretku informatizacije. Svakako, vrijedno je spomenuti i povećan broj doktora znanosti te znanstveno-nastavnih zvanja, primjerice u doba osnutka Društva bilo je oko petnaest docenata i profesora, a danas se taj broj utrostručio. Nadajmo se da će Klinike nastaviti s istim trendom, odolijevajući izazovima koji su pred nama.

Klinika za ORL i kirurgiju glave i vrata
KBC-a Rijeka

Klinika za bolesti uha, nosa i grla s
kirurgijom glave i vrata KBC-a Split

Klinika za ORL i kirurgiju glave i vrata
KBC-a Osijek

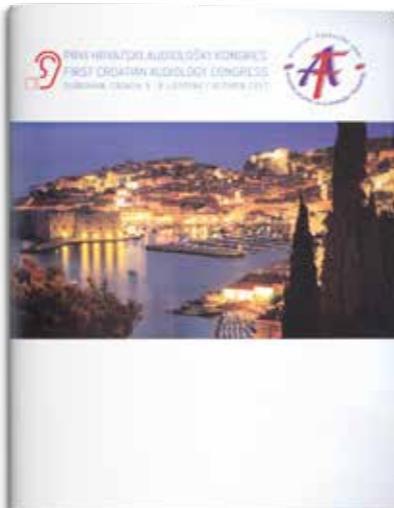

Klinika za ORL i kirurgiju glave i vrata
KBC-a Sestre milosrdnice

Klinika za bolesti uha, nosa i grla i
kirurgiju glave i vrata KBC-a Zagreb

SUBSPECIJALISTIČKA DRUŠTVA

Dubrovnik, 2017.

autor: Robert Trotić

Konfederacija europske otorinolaringologije i kirurgije glave i vrata, CEORL-HNS, osnovana je 2009. godine i kao krovna organizacija predstavlja svih 46 europskih nacionalnih društava za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata, 15 europskih subspecijalističkih društava, ORL-HNS sekciju UEMS-a i Povjerenstvo za europski ispit iz otorinolaringologije i kirurgije glave i vrata (EBE ORL-HNS), u nastojanju da se stvori jedan glas za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata u Europi i šire. Predsjedna joj je Per Cayé-Thomasen iz Danske, a jedan od članova Predsjedništva je i Tomislav Baudoin (rizničar CEORL-HNS-a). Petnaest europskih subspecijalističkih društava su: European Academy of Allergy and Clinical Immunology ENT Section, European Academy of Facial Plastic Surgery, European Academy of Otology & Neuro-Otology, European Academy of Sleep Medicine, European Federation of Audiological Societies, European Study Group for Functional Surgery Following Laryngectomy, European Head & Neck Society, European Laryngological Society, European Rhinologic Society, European Skull Base Society, Eu-

ropean Society of Pediatric ORL, European Society for Swallowing Disorders, Multidisciplinary Salivary Gland Society, Union of the European Phoniatricians i Young Confederation of European ORL-HNS. Trenutačni predsjednik European Federation of Audiological Societies (EFAS) je Robert Trotić. Šesnaesti kongres ovog stručnog društva održan je 2023. u Hrvatskoj, u Šibeniku. European Head & Neck Society (EHNS) osnovano je 2006. i treći kongres ovog stručnog društva održan je u Hrvatskoj, u Zagrebu, 2008. godine pod vodstvom Miljenka Bure.

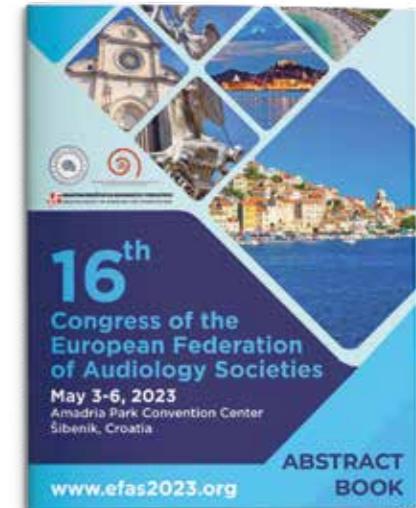
Hrvatska subspecijalistička društva i sekcije vrlo su važni u promicanju znanja među hrvatskim otorinolaringozima i kirurzima glave i vrata, u znanstvenom radu, u izradi nacionalnih i međunarodnih smjernica, te djeluju kroz razne aktivnosti od kojih su najznačajnije organizacije tečajeva, simpozija i kongresa, ali su posvećeni i prikupljanju i pružanju informacija i educiranju oboljelih o zdravstvenim problemima vezanim uz primarnu bolest, ali i o psihičkim, pravnim i socijalnim pitanjima.

Zagreb, 2010.

Rabac, 2019.

Šibenik, 2023.

Hrvatsko društvo za audioligu i fonijatriju osnovano je 1993. godine a predsjedali su mu Santa Većerina, Damir Gortan i Robert Trotić. Prvi hrvatski audioloski kongres Društvo je organiziralo 2017. godine u Dubrovniku, a do sada je organiziralo oko 60 stručnih skupova i ima bogatu međunarodnu suradnju. Hrvatsko društvo za kohlearnu implantaciju osnovano je 1998. godine i predsjednici su bili Boris Pegan i Robert Trotić. Godine 2014. organizirano je Hrvatsko društvo za vestibularnu rehabilitaciju HLZ-a čiji je predsjednik Siniša Maslovara. Postoji Sekcija za otologiju i neuro-otologiju Hrvatskog društva za otorinolaringologiju i kirurgiju glave i vrata HLZ-a osnovana 2007. kojoj predsjeda Mihail Ries.

Sekcija za rinologiju HDORL HLZ-a počela je s organizacijom kongresa 2009. godine, te je prerasla u Hrvatsko rinološko društvo, predsjednici su bili Tomislav Baudoin i Gorazd Poje, a trenutačni predsjednik je Marko Velimir Grgić. Do sada je organizirano sedam kongresa, ali je rinološka aktivnost izrazita i organizirano je puno tečajeva od kojih je CIRAS jedan

od najdugovječnijih europskih rinoloških tečajeva, a pokrenuo ga je i godinama vodio Ranko Mladina. Do sada je održano i nekoliko tečajeva iz navigacijske endoskopske sinusne kirurgije (NESS) koje je vodio Tomislav Baudoin te se u suradnji s Boštanom Lančnikom iz Maribora tečaj počeo organizirati naizmjence u Zagrebu i Mariboru. Od istaknutih pozicija u europskim društvima, Livije Kalogjera bio je tajnik ORL sekcije European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) od 2007. do 2009. i predsjednik od 2009. do 2011. godine.

Hrvatsko društvo za tumore glave i vrata osnovano je 2010. godine, predsjednik je Drago Prgomet. Do sada je organizirano šest kongresa. Godine 2012. osnovano je Hrvatsko društvo za bolesti glave i vrata Slavonije i Baranje, koje je do sada organiziralo više skupova, a predsjednik je Željko Zubčić.

MEĐUNARODNE ORL-KGV ORGANIZACIJE

autor: [Lana Kovač Bilić](#)

UEMS (*Union Européenne des médecins spécialistes*) ili Udruženje europskih medicinskih specijalnosti najstarija je medicinska organizacija u Evropi, osnovana 1958. godine i slavi 65 godina postojanja. U organizaciji ovog udruženja sudjelovalo je šest europskih zemalja, a poseban doprinos dali su francuski ginekolog Jacques Courtois i belgijski otorinolaringolog Oscar Godin. Danas UEMS obuhvaća 41 europsku zemlju. Vodeća ideja udruženja bila je da se u ovih šest zemalja uspostavi visoka razina i kvaliteta u edukaciji budućih specijalista.

Godine 1962. osnovane su specijalističke sekcije, a 1990. godine UEMS osniva europske odbore (*European Board*) kao odgovorne radne skupine za sve specijalističke sekcije. Danas UEMS predstavlja više od 1,6 milijuna europskih specijalista. Trenutačno je predsjednik UEMS-a svih specijalnosti Vassilios Papalois iz Velike Britanije, a jedan od četiriju potpredsjednika hrvatska eminentna profesorica Nada Čikeš. Predsjednik UEMS-ove ORL sekcije u ovom trenutku je Finac Heikki Irjala. Glavna područja djelovanja UEMS-a su kontinuirana medicinska edukacija (*CME*), edukacija nakon završenog fakulteta (*Postgraduate training*) i osiguravanje kvalitete pojedinih struka (*Quality Assurance*). Glavni cilj u sklopu specijalističke edukacije je uspostaviti bazu europskog standarda u sklopu medicinske edukacije putem tzv. Chartera sa šest poglavlja, a šesto, specifično za pojedine struke je ETR (*European Training Requirements*).

ORL ETR dokument prihvaćen je u listopadu 2020. godine. U sklopu ovog dokumenta postoji poglavje ORL general logbook kojim se definira baza znanja i kirurški postupci koje je potrebno usvojiti. Veliki uspjeh ovog dokumenta je i u činjenici da se ORL specijalnost naziva „Otorinolaringologija i kirurgija glave i vrata“ (ORL HNS) s obzirom na učestalu europsku praksu gdje se stručnost potrebna za kirurgiju glave i vrata nalazi u kurikulumu kliničke prakse ORL kirurga. Europski edukacijski program za ORL HNS sadržava i sedam subspecijalizacija: otoneurologiju, audiologiju, rinologiju, fonijatriju, kirurgiju glave i vrata, plastično-rekonstruktivnu i estetsku kirurgiju lica i pedijatrijsku otorinolaringologiju. U izradi ovog dokumenta Tomislav Baudoin bio je voditelj ekspertne grupe iz pedijatrijske ORL. Dokument služi da bi edukacijski centri imali europski standard edukacije koji je odobrio European Board of UEMS, a zahvaljujući implementiranosti u hrvatski sustav edukacije naši specijalisti ne polažu razliku u EU. Godišnje se održava sastanak UEMS ORL sekcije, te je 2014. godine u organizaciji Tomislava Baudoina održan uspješan sastanak u Dubrovniku. Trenutačni predstavnici Hrvatske u sekciji ORL UEMS-a su Michael Ries i Lana Kovač Bilić.

U želji da se formira jedinstveni predstavnik otorinolaringologa u Evropi, godine 2009. osnovana je Konfederacija europske otorinolaringologije i kirurgije glave i vrata (CEORL-HNS) koju čine EUFOS (46 ORL specijalista europskih zemalja), EAORL HNS (15 europskih subspecijalističkih društava) i UEMS ORL sekcija, te se pod pokroviteljstvom ove organizacije godišnje održava *European Board Exam*.

Hrvatsko društvo za ORL i kirurgiju glave i vrata na svojoj skupštini održanoj 1993., koju smatramo početkom Društva, odmah je odlučilo podnijeti zahtjev za članstvo u International Federation of Otorhinolaryngological Societies (IFOS) te je na kongresu u Istanbulu iste godine i postalo punopravni član te vodeće svjetske organizacije otorinolaringologa i kirurga glave i vrata.

Dubrovnik, 2014.

European Board Examination in ORL - Head and Neck Surgery by the UEMS - ORL Section

ČLANOVI DRUŠTVA

Ajduk, Jakov, KBC Sestre milosrdnice
Bacan, Filip, KBC Sestre milosrdnice
Baudoin, Tomislav, KBC Sestre milosrdnice
Bedeković, Vladimir, KBC Sestre milosrdnice
Geber, Goran, KBC Sestre milosrdnice
Globlek, Dubravka, KBC Sestre milosrdnice
Grgić, Marko Velimir, KBC Sestre milosrdnice
Ivkić, Boris, KBC Sestre milosrdnice
Kalogjera, Livije, KBC Sestre milosrdnice
Kelava, Iva, KBC Sestre milosrdnice
Košec, Andro, KBC Sestre milosrdnice
Matovinović, Filip, KBC Sestre milosrdnice
Pegan, Alan, KBC Sestre milosrdnice
Penezić, Ana, KBC Sestre milosrdnice
Rašić, Ivan, KBC Sestre milosrdnice
Ries, Mihael, KBC Sestre milosrdnice
Solter, Darko, KBC Sestre milosrdnice
Stevanović, Siniša, KBC Sestre milosrdnice
Tomljenović, Dejan, KBC Sestre milosrdnice
Trotić, Robert, KBC Sestre milosrdnice
Vagić, Davor, KBC Sestre milosrdnice
Zurak, Krešo, KBC Sestre milosrdnice
Baranović, Sandra, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Doko, Sandra, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Ledinsky, Iva, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Milenović, Aleksandar, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Perše, Pavao, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Stubljar, Boris, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Šlaj, Robert, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Tomičević, Tomislav, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Bilić, Mario, KBC Zagreb
Biloš, Jerko, KBC Zagreb
Botica, Iva, KBC Zagreb
Branica, Srećko, KBC Zagreb
Bumber, Boris, KBC Zagreb
Dawidowsky, Krsto, KBC Zagreb
Đanić Hadžibegović, Ana, KBC Zagreb
Đurić Vuković, Katarina, KBC Zagreb
Gršić, Krešimir, KBC Zagreb
Handžić, Jadranka, KBC Zagreb
Ivković, Irena, KBC Zagreb
Kovač Bilić, Lana, KBC Zagreb
Malić, Mislav, KBC Zagreb
Marjanović Kavanagh, Marcel, KBC Zagreb

Markešić, Josip, KBC Zagreb
Pastorčić Grgić, Marija, KBC Zagreb
Poje, Gorazd, KBC Zagreb
Prgomet, Drago, KBC Zagreb
Prstačić, Ratko, KBC Zagreb
Vladika, Ivan, KBC Zagreb
Vugrinec, Ozren, KBC Zagreb
Boščić, Drago, KB Dubrava
Kovačić, Jelena, KB Dubrava
Novosel, Tomislav, KB Dubrava
Oreški, Ivan, KB Dubrava
Vlašić, Ana, KB Dubrava
Gulin, Petar, KB Dubrava
Šušnjar, Tomislav, KB Dubrava
Vrdoljak, Kristina, KB Dubrava
Bačić, Antun, KB Merkur
Bergman Štivičić, Ana, KB Merkur
Borčić, Vinko, KB Merkur
Dobranić, Marijan, KB Merkur
Mihalj, Josip, KB Merkur
Rak, Ivica, KB Merkur
Strihić, Branko, KB Merkur
Veir, Hrvoje, KB Merkur
Vučemilo, Luka, KB Merkur
Brkić, Iva, KB Sveti Duh
Cvjetko, Tereza, KB Sveti Duh
Drvriš, Petar, KB Sveti Duh
Gudelj, Goran, KB Sveti Duh
Filipović, Boris, KB Sveti Duh
Jug, Slavko, KB Sveti Duh
Kovačić, Miljenko, KB Sveti Duh
Raguž, Ivan, KB Sveti Duh
Rešković, Tomislav, KB Sveti Duh
Šimunjak, Boris, KB Sveti Duh
Žižić, Marica, KB Sveti Duh
Bajtl, Vladimir, KBC Osijek
Birtić, Darija, KBC Osijek
Bogović, Vjeran, KBC Osijek
Grebenar Čerkez, Mirjana, KBC Osijek
Grigić, Jasmina, KBC Osijek
Laksar Klarić, Željka, KBC Osijek
Maleš, Josip, KBC Osijek
Mendeš, Tihana, KBC Osijek
Mihalj, Hrvoje, KBC Osijek

Ognjenčić, Tomislav, KBC Osijek
Šestak, Anamarija, KBC Osijek
Šoš, Dario, KBC Osijek
Včeva, Andrijana, KBC Osijek
Zubčić, Željko, KBC Osijek
Braut, Tamara, KBC Rijeka
Frka Kušić, Selma, KBC Rijeka
Komljenović, Dean, KBC Rijeka
Mačkić, Marica Lidija, KBC Rijeka
Malvić, Goran, KBC Rijeka
Manestar, Dubravko, KBC Rijeka
Marijić, Blažen, KBC Rijeka
Maržić, Diana, KBC Rijeka
Mateša Anić, Dubravka, KBC Rijeka
Šepić, Tatjana, KBC Rijeka
Škalamera, Dunja, KBC Rijeka
Velepič, Marko, KBC Rijeka
Vrebac, Ilinko, KBC Rijeka
Vukelić, Jelena, KBC Rijeka
Blagajić, Barbara, KBC Split
Bošković, Braco, KBC Split
Cikojević, Draško, KBC Split
Čolović, Zaviša, KBC Split
Frankić, Mladen, KBC Split
Gabelica, Mirko, KBC Split
Ivanjišević, Petar, KBC Split
Klančnik, Marisa, KBC Split
Kontić, Mirko, KBC Split
Krnić Martinić, Marina, KBC Split
Mizdrak, Ivan, KBC Split
Paladin, Ivan, KBC Split
Poljak, Kolja Nikola, KBC Split
Ramljak Ušlebrka, Vesna, KBC Split
Sučić, Ante, KBC Split
Sunara, Davor, KBC Split
Tafra, Robert, KBC Split
Vela Ljubić, Jadranka, KBC Split
Vrdoljak, Frane, KBC Split
Babić, Irena, Klinika za dječje bolesti Zagreb
Kereković Mašić, Elvira, Klinika za dječje bolesti Zagreb
Planinić Malbašić, Iva, Klinika za dječje bolesti Zagreb
Anzić, Srđan, Dječja bolnica Srebrnjak
Carević, Iva, Dječja bolnica Srebrnjak
Markov-Glavaš, Duška, Dječja bolnica Srebrnjak

Dvojković, Žana, Dječja bolnica Srebrnjak
Čujić, Ljiljana, OB "Dr. Andelko Višić" Bjelovar
Grabovac, Stjepan, OB "Dr. Andelko Višić" Bjelovar
Malčić-Dalipi, Vesna, OB "Dr. Andelko Višić" Bjelovar
Vorona, Snježana, OB "Dr. Andelko Višić" Bjelovar
Blažeka, Danko, ŽB Čakovec
Levačić, Bojan, ŽB Čakovec
Marinac, Ivana, ŽB Čakovec
Ribić, Ana, ŽB Čakovec
Stanić, Lara, ŽB Čakovec
Antić Čurčija, Zorana, OB Dubrovnik
Barač, Ivan, OB Dubrovnik
Doršner, Katarina, OB Dubrovnik
Martinović, Tomislav, OB Dubrovnik
Petković, Dragutin, OB Dubrovnik
Potrebica, Juraj, OB Dubrovnik
Živić, Slavko, OB Dubrovnik
Alerić, Zorica, OB Karlovac
Bauer, Vladimir, OB Karlovac
Fanfani, Bojan, OB Karlovac
Omero, Lada, OB Karlovac
Prus, Andrej, OB Karlovac
Miletić, Filip, OB Karlovac
Kovačić Vrbanjić, Vlatka, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Odobašić, Željko, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Pobi Salajpal, Maja, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Radičević, Helena, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Vrtarić, Leon, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Bucić, Damir, OŽB Našice
Škorić, Gordana, OŽB Našice
Ivanović, Mirela, OB Nova Gradiška
Konjević, Barbara, OB Nova Gradiška
Hlavač, Helena, OB Ogulin
Ivanović, Igor, OŽB Požega
Vukoja, Miljenko, OŽB Požega
Vidić, Hrvoje, OŽB Požega
Bučić, Sanjin, OB Pula
Lacković, Taša, OB Pula
Lukež-Perković, Ines, OB Pula
Mujkanović, Ervin, OB Pula
Sokolić, Marin, OB Pula
Begović, Aldin, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Galić, Milorad, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Klisheska, Elena, OB "Ivo Pedišić" Sisak

ČLANOVI DRUŠTVA

Kvarantan, Aigerim, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Kvesić, Kristina, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Đenović, Mateja, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Babler, Danijela, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Damjanović, Dino, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Gregorić Butina, Brankica, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Gudelj, Antoneta, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Pajić Matić, Ivana, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Sekelj, Alen, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Stojadinović, Tomislav, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Veselski Krajinović, Karolina, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Vučković, Ivan, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Čulav, Ljerka, OB Šibensko-kninske županije
Ljepava, Dejan, OB Šibensko-kninske županije
Odak, Marija, OB Šibensko-kninske županije
Pirjak, Zdravko, OB Šibensko-kninske županije
Slipac, Juraj, OB Šibensko-kninske županije
Vujnovac, Tena, OB Šibensko-kninske županije
Butigan, Domagoj, OB Varaždin
Komlenac, Rajko, OB Varaždin
Krapinec, Sanja, OB Varaždin
Perić, Žarko, OB Varaždin
Shejbal, Dražen, OB Varaždin
Žvorc, Iva, OB Varaždin
Karaica, Bojan, OŽB Vinkovci
Kružić, Sunčica, OŽB Vinkovci
Marinić, Domagoj, OŽB Vinkovci
Mišković, Anica, OŽB Vinkovci
Hazurović Prka, Andrea, OB Virovitica
Jalšovec, Kristina, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Maslovara, Siniša, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Pukšec, Mírjana, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Gulić, Rozita, OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana
Jaić, Julija, OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana
Vojinović, Mario, OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana
Ćuk, Višeslav
Baraka, Ivan, OB Zadar
Kera, Marija, OB Zadar
Nekić, Ivica, OB Zadar
Skitarelić, Neven, OB Zadar
Aras, Ivana, Poliklinika Suvag Zagreb
Mijić, Vesna, Poliklinika Suvag Zagreb
Runjić, Dražen, Poliklinika Suvag Zagreb
Vukelić, Podravec, Larisa, Poliklinika Suvag Zagreb

Vlahović, Sanja, Poliklinika Suvag Zagreb
Kraml, Darija, Poliklinika Suvag Osijek
Magašić, Božica, Thalassotherapy
Vukelić, Sonnenschein, Jasmina, Thalassotherapy
Žulj, Iris, Poliklinika za zaštitu osoba sa smetnjama u razvoju
Galić, Hrvoje, DZ MUP
Barčan, Tomislav, Hrvatska vojska
Homolak, Lea, Poliklinika Echo
Kljajić, Zlatko, Poliklinika Bagatin Split
Kranjčec, Zoran, Poliklinika Kranjčec, Zadar
Pirkli, Irena, Poliklinika Kvaternik, Zagreb
Roje, Željka, Ordinacija za bolesti uha, nosa i grla i kirurgiju glave i vrata
Rosso, Marinela, Poliklinika Rosso, Osijek
Tončić, Dinko, Poliklinika Tončić
Janušić, Renato, Poliklinika Janušić, Zagreb
Radetić, Martina, Poliklinika Alba Rubra, Zagreb
Škarlo, Ante, Poliklinika Leptir, Zagreb
Krajcar, Ivica, Krajcar Medical - privatna ordinacija
Alerić, Teuta, Poliklinika Medicol, Pula
Ivkić, Mirko, Unimedic centar, Zagreb
Markovina, Držislav, Poliklinika Pantovčak
Ostojić, Duje, Ordinacija dr. Ostojić
Džepina, Davor, Poliklinika dr. Džepina
Klapan, Ivica, Poliklinika Klapan
Lisec, Ivan Andelko, ORL ordinacija dr. Liseca u Splitu
Turkalj, Neven, ORL ordinacija, Varaždinske toplice
Gudlin Sbull, Tajana, Poliklinika Adarta, Varaždin
Tomiljenović, Eržebet, Specijalistička ORL ordinacija Tomiljenović
Bilić, Ivica, Privatna ORL ordinacija, Split
Mundar, Boris, ORL ordinacija, Rovinj
Lukinović, Juraj, Specijalna bolnica Sv. Katarina
Grgec Dragičević, Maja, Poliklinika Pupillam, Zadar
Aljoša, Krešo
Čunović, Nikolina
Kurtović, Ivana
Lazarić, Sanja
Leović, Dinko
Maneslavčić, Radmila
Medur, Goran
Starčević, Radan
Šamle, Halid
Širola, Roberto
Zekić Bouček, Dubravka
Živković Ivanović, Tamara

SPECIJALIZANTI

Čukman, Mateo, KBC Sestre milosrdnice
Čulina, Duje, KBC Sestre milosrdnice
Knežević, Mislav, KBC Sestre milosrdnice
Naletilić, Nia, KBC Sestre milosrdnice
Tarle, Andro, KBC Sestre milosrdnice
Rašić, Mario, Klinika za tumore KBC Sestre milosrdnice
Gugić Radojković, Ika, KBC Zagreb
Miličić, Borna, KBC Zagreb
Birkić, Heraklka, KB Dubrava
Brnić, Stjepan, KB Merkur
Janković, Luka, KB Merkur
Vučemilo, Kristina, KB Merkur
Franković, Iva, KB Sveti Duh
Hergešić, Filip, KB Sveti Duh
Šimunjak, Tena, KB Sveti Duh
Zrno, Matea, MORH
Abičić, Ivan, KBC Osijek
Milanković Stjepan, Grga, KBC Osijek
Prpić, Tin, KBC Osijek
Rezo, Matej, KBC Osijek
Maršić, Matej, KBC Rijeka
Mia, Klapan, KBC Rijeka
Tudor, Filip, KBC Rijeka
Ahel Ledić, Ema, KBC Rijeka
Mavrinac, Marta, KBC Rijeka
Vidović, Toni, KBC Rijeka
Čuš, Nina, KBC Rijeka
Radobuljac, Katarina, KBC Rijeka
Batinović, Franko, KBC Split
Čelan, Ante, KBC Split
Golec Parčina, Nikolina, KBC Split
Gudelj, Marin, KBC Split
Mikulić, Petra, KBC Split
Petrović, Boris, KBC Split
Sikirica, Marko, KBC Split
Čatušić, Ema, Dječja bolnica Srebrnjak
Heštera, Matej, OB Bjelovar
Strahija Šokac, Andrea, OB Bjelovar
Ferenec, Denis, ŽB Čakovec
Knezić, Filip, ŽB Čakovec
Popović, Jelena, OB Dubrovnik
Peričić, Marin, OB Dubrovnik

Ćustić, Zrinka, OB Gospic
Perković, Marko, OB Karlovac
Boček, Marijana, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Jandik, Nevena, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Kovačić, Mislav, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Miškec, Matija, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Potroško, Valentino, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Ravlić, Iva, OŽB Požega
Šutalo, Marko, OŽB Požega
Miloš, Karolina, OB Pula
Sočan, Igor, OB Pula
Tačigin, Tamara, OB Pula
Legović Gračanin, Ana, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Dujmenović, Denis, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Mišković, Antonija, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Bilač, Jakov, OB Šibensko-kninske županije
Kovač, Petra, OB Šibensko-kninske županije
Maričević Smolić, Marijeta, OB Šibensko-kninske županije
Mimica, Ivan, OB Šibensko-kninske županije
Radić, Stjepan, OB Šibensko-kninske županije
Breški, Igor, OB Varaždin
Jurlin, Lana, OB Varaždin
Knez, Lucija, OB Varaždin
Sobočanec, Stela, OB Varaždin
Vuđan, Ivana, OB Varaždin
Vuković, Mladen, OB Vinkovci
Brlić Košutić, Antonija, OB Virovitica
Tomiljenović, Robert, OB Virovitica
Imširović, Marija, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Kristić, Ivan, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Tataj Korman, Ana, Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar
Novaković, Josip, OB Zabok i bolnica hrvatskih veterana
Perša Veršić, Matea, OB Zadar
Hrboka Žekić, Matea, OB Zadar
Kalac, Stipe, OB Zadar

ČLANOVI DRUŠTVA

UMIROVLJENICI

- Pegan, Boris, KBC Sestre milosrdnice
Petric, Vlado, KBC Sestre milosrdnice
Mušura, Maja, KBC Sestre milosrdnice
Štajner Katušić, Smiljana, KBC Sestre milosrdnice
Nikšić Ivančić, Marija, KBC Sestre milosrdnice
Valent, Ivo, KBC Sestre milosrdnice
Poljak, Željko, KBC Zagreb
Šprem, Nikola, KBC Zagreb
Katić, Vladimir, KBC Zagreb
Bura, Miljenko, KBC Zagreb
Kovač, Đurđica, KBC Zagreb
Mladina, Ranko, KBC Zagreb
Večerina Volić, Santa, KBC Zagreb
Gjurić, Mislav, KBC Zagreb
Griff Trziecki, Aleksandar, KB Sveti Duh
Kereković, Marijan, KB Sveti Duh
Čanić, Ranko, KB Sveti Duh
Katić, Branislav, KB Dubrava
Pivarski, Dejan, KB Dubrava
Pilipović, Svetozar, KB Dubrava
Čurčić, Ivica, KB Dubrava
Ožegović, Ivan, KB Dubrava
Šubarić, Marin, KB Dubrava
Fučkar, Božidar, KB Merkur
Munitić, Ante, KB Merkur
Štrukelj, Boris, KB Merkur
Nosso, Dražen, KB Merkur
Lajtman, Zoran, KB Merkur
Dobrović, Mladen, Poliklinika Suvag Zagreb
Brković, Ethem, Poliklinika Suvag Zagreb
Zekić, Dubravka, Poliklinika Suvag Zagreb
Marn, Borut, Klinika za dječje bolesti
Vranješ, Željko, KBC Osijek
Mandić, Berislav, KBC Osijek
Kotromanović, Željko, KBC Osijek
Velepić, Mitja, KBC Rijeka
Kapor, Sanja, KBC Rijeka
Manestar, Darko, KBC Rijeka
Maljevac, Boris, KBC Rijeka
Tićac, Robert, KBC Rijeka
Bonifačić, Marta, KBC Rijeka
Benčić, Ivan, KBC Rijeka

Kujundžić, Milodar, KBC Rijeka
Račić, Goran, KBC Split
Glunčić, Ivo, KBC Split
Šestanović, Ante, KBC Split
Matulić, Juraj, KBC Split
Lučin, Zdravko, KBC Split
Petric, Stjepan, KBC Split
Knapić, Slava, ŽB Čakovec
Pavčec, Ljubica, ŽB Čakovec
Hlavinkova Đebi, Marie, ŽB Čakovec
Maksimović, Nikola, ŽB Čakovec
Jerkunica, Slavica, OB Dubrovnik
Bischoff, Zvonimir, OB Karlovac
Brebrić, Branimir, OB Karlovac
Bardek, Mijo, OB "Tomislav Bardek" Koprivnica
Jukić, Antonjeta, OB Nova Gradiška
Kostelić, Franjo, OB Pula
Pavičić-Donkić, Ivica, OB Pula
Grdinić, Boris, OB Pula
Maksimović, Zlatko, OB Pula
Vojnić, Jadranka, OB Pula
Berić, Vladimir, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Pavlović, Marko, OB "Ivo Pedišić" Sisak
Đanić, Davorin, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Aničić, Draško, OB "Josip Benčević" Slavonski Brod
Karađole, Čedo, OB Šibensko-kninske županije
Miličić, Damir, OB Šibensko-kninske županije
Karadža Lipić, Ljerka, OB Šibensko-kninske žup.
Milaković, Damir, OB Šibensko-kninske žup.
Tkalec, Stjepan, OB Varaždin
Dvorski, Ivan, OB Varaždin
Skok, Davor, OB Varaždin
Periškić, Dragica, OŽB Vinkovci
Božić, Martin, OŽB Vinkovci
Moslavac, Ana, OB Virovitica
Srzentić, Mladen, OB Zadar
Krstić, Eliana, OB Zadar
Kovačić, Marijan, OB Zadar